

Investiční stimuly a jejich vliv na velikost investic u podniků

Autoreferát disertační práce

Studijní program: P6208 – Ekonomika a management
Studijní obor: 6208V119 – Organizace a řízení podniků

Autor práce: **Ing. Marie Vondráčková**
Vedoucí práce: prof. Ing. Ivan Jáč, CSc.

Disertační práce byla vypracována v kombinované formě doktorského studia na katedře podnikové ekonomiky Ekonomické fakulty Technické univerzity v Liberci.

Uchazeč: Ing. Marie Vondráčková
Ekonomická fakulta Technické univerzity v Liberci
Katedra podnikové ekonomiky
Voroněžská 13
461 17 Liberec 1

Školitel: prof. Ing. Ivan Jáč, CSc.
Ekonomická fakulta Technické univerzity v Liberci
Katedra podnikové ekonomiky
Voroněžská 13
461 17 Liberec 1

Autoreferát byl rozeslán dne:

Obhajoba disertační práce se koná dne 25. a 26. 5 2017 před komisí na Ekonomické fakultě Technické univerzity v Liberci, Voroněžská 13, Liberec 1 v zasedací místnosti děkanátu Ekonomické fakulty.

S disertační prací je možno se seznámit na katedře podnikové ekonomiky Ekonomické fakulty Technické univerzity v Liberci.

prof. Ing. Jiří Kraft, CSc.
předseda oborové rady

Prohlášení

Byla jsem seznámena s tím, že na mou disertační práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, zejména §60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím disertační práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li disertační práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Disertační práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací se školitelem disertační práce a ostatními odborníky v oboru.

V Liberci dne 29. 3. 2017

.....

Ing. Marie Vondráčková

Anotace

Investiční stimuly, konkurenceschopnost nebo atraktivita investičního prostředí jsou na první pohled podobné pojmy, které vypovídají o investiční zajímavosti hostitelské země. Země, zvláště ty rozvojové, usilují o to, aby investoři realizovali své investice právě na jejich území. Proto se snaží různými způsoby svojí investiční atraktivitu zvýšit a investory tak přilákat. Jako investora chápeme podnik, který hledá lokaci pro realizaci svojí investice. Ale co opravdu investory zajímá, co sledují, když si vybírají lokaci realizace svojí investice? Na tuto otázku se alespoň z části pokusí odpovědět tato disertační práce.

V první části disertační práce je provedena rešerše dostupných zdrojů na dané téma. Rešerše je založena hlavně na stanoviscích J. H. Dunninga a M. Víturky. V další části práce byla provedena analýza PZI podniků v České republice a analýza investičních stimulů, které ovlivňují investiční rozhodování podniků ve sledovaném (v komparovaném) období. Investiční stimuly pro výzkum byly vybrány právě na základě rešerše zdrojů, díky které autorka formovala svoje názory a získal potřebné informace pro tvorbu vlastních hypotéz a závěrů. V další kapitole jsou uvedeny výsledky šetření, které autor provedl na vzorku podniků -investorů a kde zjišťoval jejich vnímání vybraných investičních stimulů. V poslední kapitole je pak provedeno vlastní statistické testování stanovených hypotéz a to na základě jednoduchého regresního modelu a dále pak na základě vícenásobného regresního modelu. Jako závisle proměnná byla stanovena výši PZI, jako nezávisle proměnné pak jednotlivé investiční stimuly.

Klíčová slova

investiční rozhodování podniků, investiční stimuly, investiční prostředí, přímé zahraniční investice, investiční rozhodování podniků, jednoduchá regrese, vícenásobná regrese

Summary

Investment incentives, competitive strength of investment environment and investment attractiveness are, at first sight, similar terms characterising home country successfulness influencing deciding of business units at allocation of investment plans. Countries struggling for inflow of direct foreign investments to their territories use the investment incentives to increase their competitive strength and attractiveness in the eye of an investor. How does a company, as an investor really perceive the investment incentives? This thesis tries to find an answer to this question.

In the first part of the thesis, a research of available resources is carried out and theoretical base formed. The theoretical starting point helped to form author's views and to obtain necessary information for formation of own research and analyses conclusions. In the following part the analysis of PZI actual status and Czech policy of competitive strength was performed together with the analysis of corporate PZI size and structure. This part describes the current state of the investment stimulus and analyzes them in the time too. In the next chapter of dissertation is research among investors. How investors perceive investment incentives. The objective of the research was to find out some feedback from corporate units and their satisfaction with the Czech investment environment. Last chapter of the dissertation is statistical research – simple regression and multiple regression, the comparing dependent and independent variable. The depend variable is PZI and the independent variables are investment stimulus.

Key words

investment decisions of enterprises, investment incentives, investment environment, foreign direct investments, corporate investment decisions, simple regression, multiple regression

Annotation

Investitionsreize, die Wettbewerbsfähigkeit des Investitionsmilieus und die Investitionsattraktivität können auf den ersten Blick als ähnliche Begriffe erscheinen, denn sie beschreiben den Erfolgsgrad eines heimischen Landes, welches unternehmerische Einheiten bei der Allokation ihrer Investitionsvorhaben beeinflusst. Länder, welche direkte Auslandsinvestitionen innerhalb ihres Landes fördern möchten, nutzen Investitionsreize aus, um ihre Wettbewerbsfähigkeit und Attraktivität in den Augen des Investors zu steigern. Wie groß ist jedoch der Einfluss derartiger Investitionsreize auf Unternehmen (Investoren) in Wirklichkeit? Mit dieser Frage befasst sich folgende Dissertation.

Im ersten Abschnitt der Dissertationsarbeit wurden verfügbare Quellen recherchiert und eine theoretische Unterlage erstellt. Dieser theoretische Ausgangspunkt half dem Autor bei seiner Meinungsbildung und auch dabei, Informationen für Analysen und die eigene Forschung zu gewinnen. Im nächsten Abschnitt wurden die gegenwärtige Situation bei direkten Auslandsinvestitionen, die Konkurrenzfähigkeit der Investitionspolitik der Tschechischen Republik sowie Größe und Struktur direkter Auslandsinvestitionen von Unternehmen analysiert. Hier wird auf die aktuellen Stand der Investitionsimpuls und analysiert sie in der zu der Zeit. Im vierten Abschnitt wurde der Forschungsverlauf beschrieben und ausgewertet. Ziel der Forschung war das Feedback unternehmerischer Einheiten und ihre Zufriedenheit mit den Bedingungen im Investitionsmilieu der Tschechischen Republik. Nächstes Kapitel der Dissertation ist es, statistische Forschung - einfache Regression und multiple Regression, die abhängige und unabhängige Variable zu vergleichen. Das hängt Variable ist FDI und die unabhängigen Variablen sind Investitionen Reiz.

Schlüsselwörter

die Investitionsentscheidungen von Unternehmen, Investitionsanreize, Investitionsklima, ausländische Direktinvestitionen, Unternehmensinvestitionen Entscheidungen, einfache Regression, multiple Regression

Obsah

Seznam tabulek a obrázků.....	8
1 Úvod.....	9
2 Koncepční rámec práce a její cíle.....	10
2.1 Použitá metodika.....	11
2.2 Metodika empirického výzkumu.....	11
2.3 Statistické zpracování dat.....	14
3 Přímé zahraniční investice.....	15
3.1 Lokalizační teorie.....	16
3.2 Faktory ovlivňující rozhodování investora odvozené z lokalizačních teorií.....	17
4 Hlavní dosažené výsledky.....	18
4.1 Průzkum vnímání investičních stimulů podniky.....	18
4.2 Testování hypotézy H1.....	20
4.3 Testování hypotézy H2.....	20
4.4 Testování hypotézy H3.....	21
4.5 Testování hypotézy H4.....	22
5 Závěr.....	23
Seznam citací použitých v autoreferátu.....	26
Seznam publikovaných prací disertanta.....	28

Seznam tabulek a obrázků

Obr. 1 - Cíle disertační práce	str. 10
Obr. 2 – Metodika výzkumu	str. 11
Obr. 3 – Složení PZI v ČR ve sledovaném období	str. 15
Obr. 4 - Průzkum vnímání investičních stimulů podniky	str. 19
Tab. 1 - Testování hypotéz	str. 24

1 Úvod

Při investičním rozhodování působí na podnikatelskou jednotku, na investora, velké množství faktorů, které různou mírou jeho rozhodnutí ovlivňují. Při rozhodování investora o alokaci jeho podnikatelského záměru na něj působí soubor faktorů, který označujeme jako investiční atraktivita země. Investiční atraktivita vypovídá o zajímavosti daného území, oblasti nebo regionu. V souboru faktorů ovlivňujících míru investiční atraktivity jsou jednak faktory, které jsou pevně dané (geografická poloha, naleziště nerostných surovin, velké vodní toky, aj.), a jednak faktory, které jsou z pohledu politiky státu ovlivnitelné (vzdělanost obyvatelstva, politika investičních pobídek, mzdové náklady, míra zdanění, atp.).

Každý podnik před vstupem do oblasti nejprve zhodnotí, zda je lokace výhodná či nikoli. Investoři sledují návratnost investice, úroveň infrastruktury země, daňový systém a míru zdanění země, politickou situaci, intervenci státních orgánů do podnikatelských činností, příznivost podnikatelského prostředí a samozřejmě dostupnost a kvalifikovanost lidských zdrojů. Míra investiční atraktivity pak přímo určuje konkurenceschopnost investičního prostředí hostitelského území. Vyjmenované faktory jsou investiční stimuly, jejichž úroveň ovlivňuje rozhodování podnikatelské jednotky o alokaci jejího podnikatelského záměru.

V první části disertační práce je provedena rešerše dostupných zdrojů. Teoretická východiska pomohla k vytvoření názorů autorky a získání potřebných informací pro vytvoření závěrů analýz a vlastního výzkumu. V teoretickém východisku se autorka věnuje teorii přímých zahraničních investic, formám investic zahraničních a domácích podniků a jejich vlivu na ekonomiku hostitelské země, lokalizačním teoriím, rozhodování podniku o umístění jeho investice a faktorům, které na investorovo rozhodování působí. V další části byla provedena analýza současného stavu PZI a politiky investiční konkurenceschopnosti České republiky a také analýza velikosti a struktury PZI u podniků. Analýza byla provedena s cílem zmapování skutečného stavu. V této části disertační práce je pak provedena také analýza vybraných investičních stimulů ve sledovaném období. Další část práce zachycuje proces šetření mezi respondenty a jeho zhodnocení. Cílem tohoto šetření bylo zjištění zpětné vazby od podniků, které realizovaly investici na území ČR. Na tuto část navazuje statistické ověření stanovených hypotéz. Testování hypotéz bylo provedeno na základě regresního modelu. Pro tento model byla stanovena závisle proměnná – přímé zahraniční investice, která je dávana do vztahu s nezávisle proměnnými – investičními stimuly. Tyto stimuly byly vybrány na základě provedené rešerše, získaných znalostí a názorů autorky disertační práce.

2 Konceptní rámec práce a její cíle

Cílem disertační práce je kritické zhodnocení dopadu vybraných investičních stimulů na investiční rozhodování podniků, tedy na výši PZI, a to prostřednictvím následujících hypotéz, sledujících dopad investičních stimulů na výsledky investorova rozhodování:

H1: PZI jsou ovlivňovány velikostí makroekonomických ukazatelů v zemi realizace investice:

H1.1: PZI jsou ovlivňovány výší HDP v zemi realizace investice.

H1.2: PZI jsou ovlivňovány mírou inflace v zemi realizace investice.

H1.3: PZI jsou ovlivňovány saldem běžného účtu platební bilance v zemi realizace investice.

H2: Na PZI má vliv daňové zatížení v zemi realizace investice.

H2.1: PZI jsou ovlivňovány výší DPH v zemi realizace investice.

H2.2: PZI jsou ovlivňovány výší daně z příjmu v zemi realizace investice.

H3: PZI jsou ovlivňovány vspělostí infrastruktury v zemi realizace investice.

H4: PZI jsou ovlivňovány úrovní lidských zdrojů v zemi realizace investice.

H4.1: Na PZI má vliv výše mzdových nákladů.

H4.2: Na PZI má vliv produktivita práce.

H4.3: Na PZI má vliv míra nezaměstnanosti.

Předpokladem vyhodnocení hypotéz je analýza vybraných investičních stimulů v čase. Vzhledem k dostupnosti dat a pro zvýšení vypovídací schopnosti výsledků, byla data vyhodnocena nejen pro ČR, ale pro země celé V4. Tyto země byly vybrány pro svoji podobnost a společné charakterové rysy jejich ekonomik. Z teoretického hlediska je záměrem práce integrovat poznatky provedené literární rešerše, iniciovat a prohloubit seriózní a fundovanou diskuzi o významnosti jednotlivých lokalizačních faktorů na investiční rozhodování podniků.

Hlavní cíl disertační práce
Ověření stanovených hypotéz.
Dílčí cíle práce
Vytvoření teoretického východiska disertační práce.
Analýza vybraných investičních stimulů v čase a místě, ve vztahu k zemi realizace investice.
Provedení dotazníkového šetření mezi investory.

Obr. 1 – Cíle disertační práce

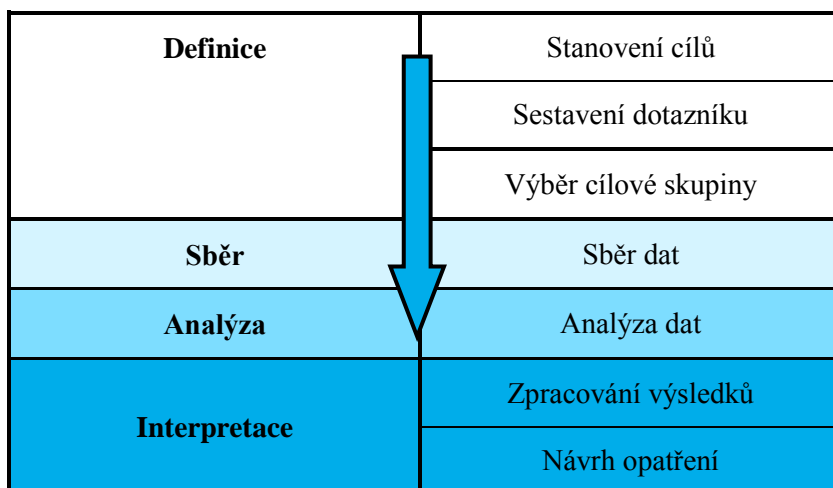
Zdroj: vlastní zpracování.

2.1 Použitá metodika

K dosažení cílů práce bylo použito teoretické a empirické výzkumné procedury. K zodpovězení otázek, vyplývajících ze stanovených cílů, bylo využito výzkumu prostřednictvím literární rešerše a studia sekundárních dat, a to za pomoci primárního kvalitativního a kvantitativního výzkumu. Byly použity relevantní literární a internetové zdroje a statistiky OECD a agentury CzechInvest. Provedená literární rešerše ukázala, že lokalizační faktory nejsou v čase stálé, proto byly lokalizační faktory vymezeny dle jejich aktuálnosti. Dohromady bylo vybráno pět lokalizačních faktorů, u kterých lze předpokládat jejich komparabilitu v čase a místě a současně jejich aktuálnost. Po vymezení zkoumaných lokalizačních faktorů byl jako nástroj sběru primárních dat zvolen dotazník. Prostřednictvím kvalitativních metod bylo vytvořeno teoretické východisko disertační práce, kde byly vysvětleny základní aspekty související s investičními stimuly a přímými zahraničními investicemi, resp. s rozhodováním podniku jakožto investora, který volí z mnoha možností při výběru místa realizace svého investičního záměru – realizace své investice. Teoretické východisko pomohlo k vytvoření názorů autorky a získání potřebných informací pro vytvoření závěrů analýz a vlastního výzkumu.

2.2 Metodika empirického výzkumu

V rámci disertační práce byl proveden výzkum na téma „Vliv vybraných investičních stimulů na rozhodování podniků jakožto investorů při realizaci zamýšlené investice“.

Obr. 2 – Metodika výzkumu

Zdroj: vlastní zpracování.

V rámci procesu výzkumu byly nejprve stanoveny cíle výzkumu. Pro potřeby disertační práce byl stanoven cíl výzkumu – zjištění důležitosti vybraných investičních stimulů vnímaných podniky – investory, jako rozhodující prvek ovlivňující výběr lokality pro realizaci jejich investice.

2.2.1 Dotazník

Dalším krokem výzkumu bylo sestavení dotazníku. Dotazník byl rozdělen do pěti oddílů. Otázky byly cíleny na investiční prostředí České republiky. Forma dotazníku byla vytvořena v listinné podobě pro osobní předání vedoucím pracovníkům vybraných společností, popřípadě jako podklad pro osobní pohovory s vybranými zástupci respondentů.

2.2.2 Vymezení a určení velikosti výběrového souboru

Důležitým krokem dotazníkového šetření je vymezení výběrového souboru ze souboru základního, který obsahuje všechny prvky, které je nutné brát v úvahu v rámci šetření. Výběrovým souborem je pak konečná podmnožina prvků základního souboru, kterou je možné považovat za reprezentativní. Reprezentativnost vzorku je jeden z hlavních předpokladů statistického zpracování. Výzkum, kde výzkumník neoslovuje celý základní soubor, ale pouze výběrový – tzn. výběrové šetření má výhodu hlavně v menší časové náročnosti na získání a zpracování dat.^{1,2}

Jako základní soubor byla pro výzkum vybrána databáze investorů společnosti CzechInvest. Za účelem výzkumu bylo rozhodnuto, že respondenty budou podniky, které realizovaly investici na území České republiky v časovém rozmezí let 2000 – 2014 a jejichž investiční záměr byl podpořen alespoň jednou z investičních pobídek poskytovanou Českou republikou. Další podmínkou zařazení do skupiny respondentů byla aktivní podnikatelská činnost. Reprezentativnost vzorku byla zajištěna rozdělením základního souboru do skupin dle vybraného znaku (velikost podniku, místo realizace investice, obor podnikání apod.). Z každé skupiny byl pak vybrán určitý počet respondentů, kteří byli podrobeni výzkumu. Pro oslovení bylo vybráno 250 firem. Pro získání informací o firmách, které investovaly na území České

---

¹ KOŽÍŠEK, J., B. STIEBEROVÁ a L. VANIŠ. 2008. *Statistická a rozhodovací analýza*, 1. vyd. Praha: ČVUT, 2008. ISBN 978-80-01-04209-0.

² ČERMÁK, V. a M. VRABEC. 1999. *Teorie výběrových šetření*, 1. vyd. Praha: VŠE v Praze, 1999. ISBN 80-7079-191-8.

republiky v letech 2000 – 2014 a jejichž investiční záměry byly podpořeny alespoň jednou z investičních pobídek, bylo využito databáze agentury CzechInvest.

Pro šetření lokalizačních faktorů byl zvolen náhodný výběr respondentů, který předpokládá naprostou náhodnost při samotném výběru. Tím bylo využito výhod náhody a daný výběr nebyl subjektivně negativně ovlivněn. Díky hledisku pravděpodobnosti lze náhodný výběr označit termínem pravděpodobnostní výběr. Pokud by byly osloveny firmy například ze začátku abecedy, a nebyl by proveden výběr náhodný, nebylo by možné získané poznatky zobecnit na celý soubor a výsledky považovat za reprezentativní.³

2.2.3 Proces výzkumu

Před samotným šetřením, bylo provedeno pilotní testování, ve kterém bylo osloveno 25 respondentů. Pilotní šetření bylo provedeno proto, aby byly zjištěny případné nedostatky dotazníku, protože nevýhodou dotazníku je, že otázky nemusí být zcela jasně pochopeny. Pilotní šetření proběhlo bez větších problémů, respondenti označili dotazník jako srozumitelný a odpověděli na všechny otázky dotazníku. Návratnost dotazníků bylo 8 z 25, tzn. 32 %.

Po pilotním dotazníkovém šetření proběhlo vlastní šetření, kde bylo osloveno 225 respondentů z vytvořené databáze. V první fázi byl respondentům zaslán průvodní dopis (v příloze) prostřednictvím elektronické pošty s odkazem na elektronický dotazník na portálu vyplňto.cz. Z oslovených 225 respondentů byla návratnost velmi nízká, vrátilo se 42 vyplněných dotazníků, což je 18 % návratnost. Vzhledem k nízké návratnosti dotazníků, je často potřeba doplnit o strukturované rozhovory. Tato vzájemná kombinace jednotlivých typů dotazování je běžnou praxí a vede ke snadnějšímu oslovení vybraných respondentů. Osobní rozhovor umožňuje vtáhnout respondenty do výzkumu.⁴ Proto bylo provedeno druhé kolo šetření. Ve druhém kole byla databáze rozšířena o 50 respondentů, kteří byli osloveni a dostali dotazník k vyplnění, v tištěné formě. Dotazník buď vyplnili sami, nebo na základě rozhovoru s dotazujícím. Celková návratnost dotazníků byla 100 z 300, tzn. 30 %.

---

³ ŘEZANKOVÁ, H. 2011. *Analýza dat z dotazníkových šetření*. 3. vyd. Praha: Professional Publishing, 2011. ISBN 978-80-7431-062-1.

⁴ PIOCH, E. and J. BYROM. 2004. Small independent detail firms and locational decision-making: outdoor leisure retailing by the crags. [online]. *Journal of small business and enterprise development*. 2004, vol. 11, iss. 2, pp. 222–232 [vid. 2011-09-28]. Dostupné z: <http://search.proquest.com/docview/219316244/1325854A87F1AB0C70/6?accountid=17116>.

2.3 Statistické zpracování dat

Prvním krokem zpracování bylo provedení analýzy vybraných lokalizačních provedení a sběr dat za stanovené sledované období z makroekonomického pohledu. Dále byla získaná data roztríděna a použita k verifikaci vyslovených hypotéz. V případě výzkumu bylo zkoumáno, zda výše realizovaných investic je závislá na sledovaných investičních stimulech. Dále byly vysloveny hypotézy, pro jejichž ověření bylo využito jednoduché a mnohonásobné regresní analýzy.

Na začátku statistického zpracování dat byl proveden test o normalitě rozdělení pomocí Pearsonova chí-kvadrát testu. Tento test říká, že pokud je nejmenší hodnota P-value mezi provedenými pravděpodobnostními třídami menší než 0,05, můžeme odmítnout myšlenku, že data pochází z normálního rozdělení s 95% spolehlivostí. P-value v podstatě říká, jaká je minimální hladina významnosti, na níž bychom při daném výběrovém souboru mohli nulovou hypotézu zamítnout. Je zřejmé, že čím menší je p-value, tím silnější je výpověď náhodného výběru proti nulové hypotéze. Hladina významnosti α byla stanovena na 5%.

2.3.1 Regresní analýza

Pro potřeby disertační práce bylo nutné zjistit, zda jsou dvě a více proměnné na sobě závislé a jakým vztahem je možné tuto závislost popsat, proto byly zvoleny modely jednoduché a vícenásobné regrese. Model vícenásobné regrese byl použit pro ověření hlavních hypotéz disertační práce a model jednoduché regrese byl použit v kapitole 4, při analýze investičních stimulů a popisu jejich vývoje a závislosti v čase. Pro korelaci investičních stimulů a objemu PZI bude použit model vícenásobné regrese. Bude použit pro ověření dílčích částí hypotéz H_1 až H_4 .⁵

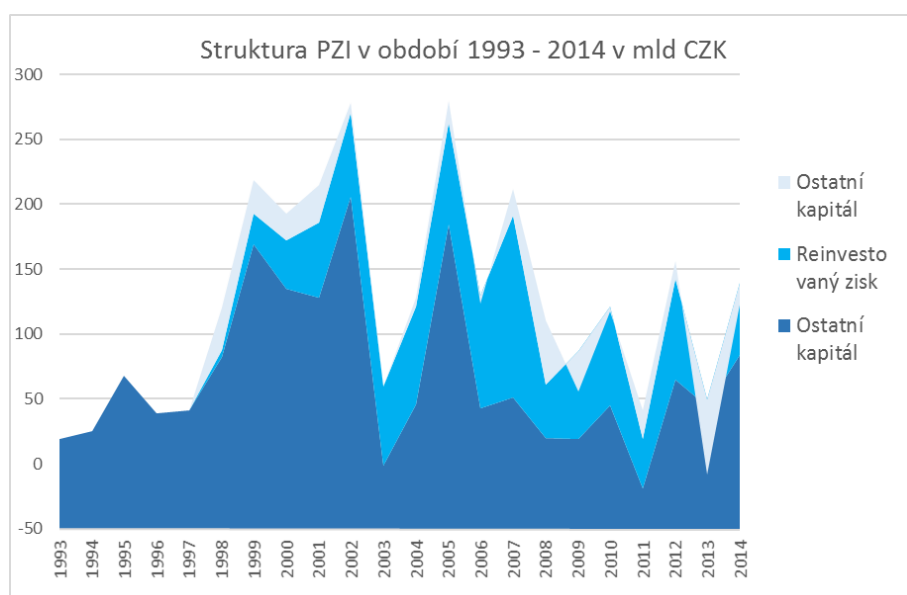
Pro zhodnocení vhodnosti modelu jednoduché regrese byl použit koeficient determinace R^2 , který určuje procentní variabilitu dat vysvětlitelných regresním modelem. Nabývá hodnot od 0 do 1, čím blíže je k 1, tím lépe model popisuje daná data. Vhodnost modelu vícenásobné regrese byla posuzována prostřednictvím testové statistiky, která má F rozdělení. Je-li $F > F_{k-1, n-k}(\alpha)$ bude zamítnuta H_0 a model se považuje za vyhovující. V případě vícenásobné regrese byla prověřena také multikolinearita.⁶

⁵ MIELCOVÁ, E., STOKLASOVÁ, R., RAMÍK, R. *Statistické programy*. Karviná: Slezská univerzita v Opavě, Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné, 2012.

⁶ POPELKA, J. *Statistika*. Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, Katedra informatiky a geoinformatiky. [online]. [cit. 2015-02-09]. Dostupné z: <http://most.ujep.cz/~popelka>.

3 Přímé zahraniční investice

Definice přímé zahraniční investice dle OECD, EUROSTATu a MMF zní: „Přímá zahraniční investice odráží záměr rezidenta jedné ekonomiky (přímý investor) získat trvalou účast v subjektu, který je rezidentem v ekonomice jiné než ekonomika investora (přímá investice). Trvalá účast implikuje existenci dlouhodobého vztahu mezi přímým investorem a přímou investicí a významný vliv na řízení podniku. Přímá investice zahrnuje jak původní transakci mezi oběma subjekty, tak všechny následující kapitálové transakce mezi nimi a mezi afilovanými podniky, zapsanými i nezapsanými v obchodním rejstříku.“

Obr. 3 – Složení PZI v ČR ve sledovaném období

Zdroj: vlastní zpracování; zdrojová data cnb.cz a czechinvest.cz ⁷

Do kategorie přímých zahraničních investic se řadí každá mezinárodní investiční aktivita, zohledňující sídlo daného subjektu v jedné ekonomice za účelem prokázání trvalého zájmu o zřízení jiného subjektu v jiné ekonomice. Přímého investora můžeme definovat jako jednotlivce, soukromou nebo veřejnou společnost, vládu, zájmovou skupinu, zřizující subjekt přímé investice. Podniky se čím dál více snaží o co nejefektivnější globální umístění vlastních zdrojů. Podniky realizují své přímé zahraniční investice dle Dunningovy zásady tří výhod. **Výhoda vlastnictví** - nadnárodní korporace musí vlastnit a chtít mezinárodně rozšiřovat unikátní aktiva. **Výhoda umístění** - umístění musí být výhodné a efektivní pro šíření unikátního

⁷ ČNB. Přímé zahraniční investice – aktuální statistiky. Dostupné z http://www.cnb.cz/cs/statistika/platbebn_bilance_stat/pzi/

aktiva, výběr lokality by měl být co nejvýhodnější. **Výhoda internalizace** - nadnárodní korporace musí mít zájem sama kontrolovat rozšiřování zmiňovaného unikátního aktiva.^{8,9}

3.1 Lokalizační teorie

Základem všech lokalizačních teorií je hledání faktorů lokalizace, resp. investičních stimulů ovlivňujících rozhodování investora při výběru místa realizace jeho investice. Na investorovo rozhodování – na lokalizaci investice působí mnoho faktorů (stimulů), které jsou proměnné. **Lokalizační faktory** je možné rozdělit do několika forem. Členění dle Webera člení lokalizační stimuly na **všeobecné** (významné napříč odvětvími) a **speciální** (významné pouze pro specifické odvětví). Všeobecné dále dělí na regionální a aglomerační. Grabow a Henckel dělí faktory na tvrdé a měkké, resp. **měřitelné** a **neměřitelné**, **psychologické** a **sociologické**. Dle Víturky jsou lokalizační teorie jedním z nejstarších nástrojů pro hodnocení kvality podnikatelského prostředí.¹⁰

Firma musí mít tři základní výhody – **výhodu vlastnictví**, **výhodu umístění** a **výhodu internacionalizace**. Výhoda vlastnictví a internacionalizace jsou endogenní faktory ovlivnitelné pouze podnikem – investorem samým, zatímco výhoda umístění (lokalizace) závisí na charakteristice ekonomiky hostitelské země (na místě realizace investice). Z toho důvodu je pro podnik výběr vhodné země důležitý a neměl by být náhodný. Rozhodování investora je ovlivněno také motivy, které vedou podnik k realizaci investice. Dle motivace dělíme PZI na vertikální a horizontální. Horizontální motivy jsou například snaha o zvýšení podílu na trhu hostitelské země nebo snížení nákladů spojených s přístupem na trh hostitelské země (clo, dopravní náklady). Důležitým motivem pro umístění je vybavenost dané země výrobními faktory. Každý investor pak hledá specifika lokality, která mu přinesou výhody oproti alokaci investice v lokalitě jiné. Tyto specifika jsou závislá na jeho potřebách a potřebách jeho podnikatelské činnosti. O PZI usilují v první řadě země, které jsou hospodářsky slabší, tedy nemají například zcela vyspělou infrastrukturu nebo plně kvalifikované lidské zdroje, proto je

---

⁸ DUNNING, John. Globalization, Trade and Foreign Direct Investment. London: Elsevier, 1998. ISBN: 0-08-043369-3

⁹ SEREGHYOVÁ, J.: Investice realizované podniky transformačních zemí v zahraničí, 1.vyd. Praha, Professional publishing 2004, s.7-21,ISBN 80-86419-65-7.

¹⁰ VITURKA, Milan, Petr HALÁMEK, Viktorie KLÍMOVÁ, Petr TONEV a Vladimír ŽÍTEK. *Kvalita podnikatelského prostředí, regionální konkurenceschopnost a strategie regionálního rozvoje České republiky*. Praha: Grada publishing, 2010. 232 s. Ekonomie a podnikání, 1. ISBN 978-80-247-3638-9.
ARROW, K. The Economic Implications of Learning by Doing. *Review of Economic Studies*, 29, June 1962, p. 155-173. ISSN 00346527

třeba tyto slabé stránky kompenzovat výhodami pro investora, které tvoří lokalitu investičně atraktivnější.¹¹

3.2 Faktory ovlivňující rozhodování investora odvozené z lokalizačních teorií

Faktory ovlivňující rozhodování podniku jakožto podniku hledajícího místo pro realizaci své investice lze rozdělit na makrolokalizační a mikrolokalizační (Damborský, 2010). **Makrolokalizační** faktory jsou například klimatické podmínky, demografické faktory, struktura osídlení nebo infrastruktura, souvisí s danou oblastí. **Mikrolokalizační** jsou dostupná investiční plocha, voda, energie apod. Souvisí s umístěním v konkrétní zemi.¹²

Z věcného hlediska je možné rozdělit lokalizační faktory na: přírodní (půda, reliéf, suroviny, paliva), ekonomické (základní fondy, vazby na existující průmyslovou strukturu, externí úspory), sociální (nerovnoměrnost rozvoje, uspokojování potřeb), produkční (suroviny, energie, práce), distribuční (dostupnost trhu, velikost odbytu), organizační (koncentrace, specializace, integrace), společensko-ekonomické (výše mezd, postavení odborů), prostorově-ekonomické (sídelní struktura, aglomerační efekty), územně-technické (infrastruktura, voda, energie).

---

¹¹ VITURKA, Milan, Petr HALÁMEK, Viktorie KLÍMOVÁ, Petr TONEV a Vladimír ŽÍTEK. *Kvalita podnikatelského prostředí, regionální konkurenceschopnost a strategie regionálního rozvoje České republiky*. Praha: Grada publishing, 2010. 232 s. *Ekonomie a podnikání*, 1. ISBN 978-80-247-3638-9.

¹² DAMBORSKÝ, Milan. *Lokalizace podnikatelských aktivit*. Praha, 2009/2010. 106 s. *Disertační práce*. Vysoká škola ekonomická. Vedoucí práce prof. RNDr. René Wokoun, CSc.

4 Hlavní dosažené výsledky

V rámci disertační práce byl proveden výzkum na téma „Vliv vybraných investičních stimulů na rozhodování podniků jakožto investorů při realizaci zamýšlené investice“.

Na základě teoretického východiska byly vybrány investiční stimuly pro výzkum a byly stanoveny hypotézy disertační práce:

H1: PZI jsou ovlivňovány velikostí makroekonomických ukazatelů v zemi realizace investice.

H2: PZI má vliv daňové zatížení v zemi realizace investice.

H3: PZI jsou ovlivňovány vyspělostí infrastruktury v zemi realizace investice.

H4: PZI jsou ovlivňovány úrovní lidských zdrojů v zemi realizace investice.

Ke každé hypotéze byla stanovena nulová hypotéza, která byla na základě testování přijata nebo zamítnuta. Hypotézy byly testovány prostřednictvím modelu mnohonásobné regrese. Dílčí hypotézy pak prostřednictvím jednoduše regrese. Pro každou hypotézu byla sestavena korelační rovnice pro vyloučení multikolinearity. Po vyloučení multikolenarity byl sestaven samotný model. Hypotézy byly testovány na hadině významnosti 0,5. Prostřednictvím P hodnot byla stanovena statistická významnost a prostřednictvím koeficientu determinace byly pak popsány závislosti mezi závisle a nezávisle proměnnými.

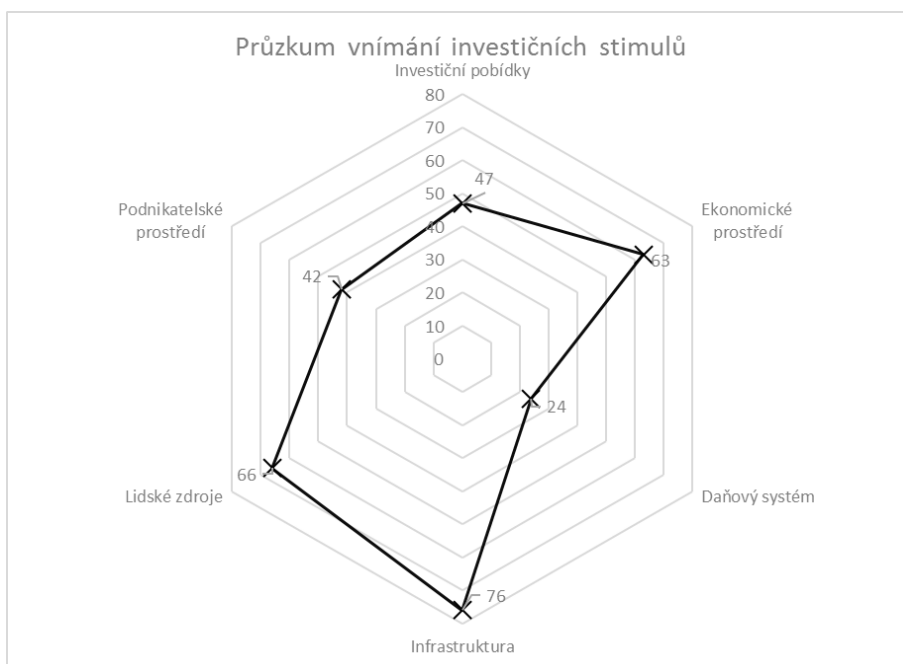
4.1 Průzkum vnímání investičních stimulů podniky

V rámci procesu výzkumu byly nejprve stanoveny cíle výzkumu. Cílem výzkumu bylo zjistit míru spokojenosti podnikatelských subjektů s investičním prostředím v ČR. Jaké investiční stimuly působily na rozhodování podniků při alokování investic a jak se jim tyto stimuly jeví po skutečné realizaci investice na území ČR.

Z výzkumu vyplývá, že dotazované podniky žádaly o investiční pobídky formou slevy na dani z příjmů (42%) a hmotné podpory na pořízení majetku (47%). Více než polovina (67%) respondentů pokládá získání investiční pobídky ČR za administrativně náročné ovšem i přes to je větší část respondentů (58%) se systémem investičních pobídek v ČR spokojena. Většina respondentů (63%) odpověděla, že sleduje makroekonomické ukazatele a zajímá se o ekonomický vývoj v místě svého podnikání. Jedním ze sledovaných investičních stimulů byl daňový systém. Dotazovaní investoři považují daňovou legislativu ČR spíše za nepřehlednou a složitou (42%). Většina investorů uvedla, že je v ČR vysoké daňové zatížení (42%). Všichni

oslovení investoři nejvíce využívají silniční dopravy (100%). Z osobních rozhovorů vyplynulo, že ale s úrovní silniční dopravy ČR nejsou spokojeni, zvláště pokud se jedná o silnice první třídy. Podniky nepovažují mzdové náklady v ČR za vysoké (66%). Většina oslovených respondentů pro svoji podnikatelskou činnost využívá středoškolsky vzdělané lidské zdroje (48%), ovšem s jejich dostupností mají problémy (34%). V rámci výzkumu byla dále zkoumána spokojenost investorů s podnikatelským prostředím ČR. Při dotazování na přístup státních orgánů a systém státní správy respondenti uvedli, že záleží spíše na pracovníkovi státní správy a jeho ochotě s podnikatelem spolupracovat. Při osobních rozhovorech si investoři stěžovali na vysokou míru byrokracie v České republice. Velká většina respondentů považuje systém státní správy a její organizaci za složitou a neorientují se v ní, často si najímají poradce. Respondenti byli dotazováni také na korupci, zda se s ní již při své podnikatelské činnosti setkali.

Celkově investoři hodnotili investiční prostředí České republiky za kvalitní, bez větších problematických aspektů, které by je od alokace investice právě na území České republiky přímo odradily. Výstupem průzkumu je následující spider diagram. Spider diagram ukazuje, jak podniky vnímají vybrané investiční stimuly v ČR.

Obr. 4- Průzkum vnímání investičních stimulů podniky

Zdroj: vlastní zpracování

Ze zkoumaných investičních stimulů podniky investující v ČR nejlépe vnímají infrastrukturu. Vzhledem k tomu, že 100% respondentů odpovědělo, že nejvíce využívají silniční infrastrukturu, vztahuje se výsledek právě k ní a k přístupu ke skladovacím prostorům. Tento jev odpovídá také posledním výsledkům hodnocení podnikatelského prostředí Mezinárodním

institutem pro rozvoj managementu¹³. Na dalším místě jsou z vybraných investičních stimulů lidské zdroje, hned za nimi pak ekonomické prostředí a zdraví České republiky. Nejhuře naopak podniky vnímají daňový systém.

4.2 Testování hypotézy H1

Pro hypotézu H1 byla stanovena také hypotéza nulová H_{10} : PZI nejsou ovlivňovány velikostí makroekonomických ukazatelů v zemi realizace investice. Hypotézu H_{10} potvrdíme, nebo zamítneme.

Hypotéza H1 byla rozdělena a tři podhypotézy, které byly nejprve tetovány samostatně prostřednictvím jednoduché regrese a následně jako celek prostřednictvím vícenásobné regrese. Dle hodnot P statistik, pro vztahy vysvětlujících proměnných s vysvětlovanou proměnnou byly naměřeny hodnoty vyšší než hladina významnosti 0,05, tzn., že jsou statisticky nevýznamné. Koeficient R^2 vysvětluje v případě HDP pouze 4,46% změn PZI, v případě inflace 7,54 % změn PZI. V závislosti na vypočítaných hodnotách statické významnosti byly zamítnuty všechny podhypotézy, kromě H1.3 pro Polsko, kde se závislost potvrdila jednak vzhledem k statistické významnosti (P je menší než 0,05) a také vzhledem ke koeficientu determinace 58%.

V případě mnohonásobné regrese byl koeficient determinace pro tento model naměřen $R^2 = 0,1169$, což značí velmi nízkou závislost. Koeficient β_1 je na hladině spolehlivosti 0,05 statisticky nevýznamný, protože hodnota P je větší než 0,05. Z toho důvodu byla přijata nulová hypotéza. V případě provedeného testování nevykazuje objem PZI závislost na vybraných ekonomických ukazatelích. **PZI nejsou ovlivňovány velikostí makroekonomických ukazatelů v zemi realizace investice**

4.3 Testování hypotézy H2

V další části testování stanovených hypotéz byla testována hypotéze, zda je velikost investičních pobídek (y_{FDI}) závislá na daňové zatížení hostitelské země: procentní podíl DPH na HDP (x_{VAT}), procentní podíl DPH na celkovém zdanění (x_{VAT2}), podíl daně z příjmu fyzických osob na HDP (x_{tp}) a podíl daně z příjmu právnických osob na HDP (x_{tc}):

---

¹³ Mezinárodní institut pro rozvoj managementu hodnotí 60 zemí. Od roku 2012 se hodnocení ČR velmi nezměnilo. Ze 4 hodnocených oblastí je infrastruktura ne prvním místě. Viz http://www.conycit.cl/wp-content/uploads/2014/07/IMD_WCY-2014.pdf

H2: PZI má vliv daňové zatížení v zemi realizace investice.

Byla stanovena nulová hypotéza H_{20} : PZI nejsou ovlivňovány velikostí makroekonomických ukazatelů v zemi realizace investice.

Hypotéza H2 je rozdělena na dvě podhypotézy, které byly testovány prostřednictvím jednoduché regrese. Hodnoty P statistik, pro vztahy vysvětlujících proměnných s vysvětlovanou proměnnou jsou hodnoty vyšší než hladina významnosti 0,05, tzn., že jsou statisticky nevýznamné. Dle koeficientu korelace jsou závislosti velmi slabé. Pro Maďarsko a Slovensko zamítáme hypotézy H2.1 až H2.4 na hladině významnosti 0,05, hodnota P je větší. Pro Polsko přijímáme hypotézu H2. 1, H2.2. a H2.4. Hodnota P je menší než 0,05.

V rámci testování hypotézy prostřednictvím vícenásobné regrese vzhledem k hodnotám statistiky P přijímáme nulovou hypotézu v případě Česka, Maďarska Slovenska. Čili H_{20} : Na velikost PZI nemá vliv daňové zatížení v zemi realizace investice. V případě Polska přijímáme hypotézu H2: PZI má vliv daňové zatížení v zemi realizace investice. Hodnota P je 0,0038 tudíž menší než hladina významnosti 0,05. Koeficient determinace je téměř 73%, což znamená velkou těsnost. S růstem daňového zatížení v Polsku klesá příliv přímých zahraničních investic. **České, slovenské a maďarské PZI nejsou ovlivňovány velikostí daňového zatížení v zemi realizace investice. Polské PZI jsou ovlivňovány daňovým zatížením.**

4.4 Testování hypotézy H3

V této kapitole byla testována hypotéza, zda je velikost investičních pobídek (y_{FDI}) závislá na vyspělosti infrastruktury v zemi realizace investice: procentní podíl investic do infrastruktury na HDP (x_{inf}). Stanovená nulová hypotézu zněla H_{30} : PZI nejsou ovlivňovány vyspělostí infrastruktury v zemi realizace investice, hypotézu H_0 potvrdíme, nebo zamítneme.

Z výsledků regrese bylo interpretováno, že koeficient determinace je pro tento model $R^2 = 2,7\%$ pro Českou republiku, $R^2 = 1,4\%$ pro Maďarsko, $R^2 = 38,4\%$ pro Polsko a $R^2 = 6,1\%$ pro Slovensko. Významnější těsnost pozorujeme opět pouze u Polska. Dle koeficientu významnosti byla zamítnuta H_{30} pro Polsko, kde je kritérium P menší než hladina významnosti 0,05. Pro regresní přímky ostatních zemí byla přijata hypotéza H_0 – PZI nejsou závislé na míře vyspělosti infrastruktury.

Z koeficientů regresního modelu bylo usouzeno, že s každou další jednotkou x roste y_{FDI_PL} . Tedy s růstem investic do infrastruktury v Polsku roste příliv přímých zahraničních investic.

České, slovenské a maďarské PZI nejsou ovlivňovány vyspělostí infrastruktury. Polské PZI jsou ovlivňovány vyspělostí infrastruktury.

4.5 Testování hypotézy H4

V této kapitole byla testována hypotéza, zda je velikost investičních pobídek (y_{FDI}) závislá na úrovni lidských zdrojů: jednotkové náklady na práci (x_{wt}), jednotkové mzdové náklady (x_{ulc}), GDP na odpracovanou hodinu (x_{WH}), a míra nezaměstnanosti (x_{unemp}):

H4: PZI jsou ovlivňovány úrovní podnikatelského prostředí v zemi realizace investice.

H₄₀: PZI nejsou ovlivňovány úrovní lidských zdrojů v zemi realizace investice.

Hypotéza má stanovené tři podhypotézy. Podhypotézy byly zamítnuty, protože hodnoty P jsou vyšší než 0,05.

Dle koeficientu významnosti byla zamítnuta H₀ pro Polsko, kde je kritérium P menší než hladina významnosti 0,05. Pro regresní přímky ostatních zemí přijmeme hypotézu H₀ – PZI nejsou závislé na míře vyspělosti infrastruktury. **České, slovenské a maďarské PZI nejsou ovlivňovány lidskými zdroji. Polské PZI jsou ovlivňovány lidskými zdroji.**

5 Závěr

Jak již bylo řečeno v úvodu, při rozhodování investora (pro potřeby této disertační práce chápeme investora jako podnikatelskou jednotku) o alokaci jeho investice rozhoduje velké množství faktorů, které různou měrou jeho rozhodování ovlivňují. Tyto faktory se obecně označují jako investiční stimuly. V první části této disertační práce byla za pomoci kvalitativního a kvantitativního výzkumu primárních a sekundárních dat vysvětlena problematika přímých zahraničních investic, jejich formy, vliv PZI na ekonomiku hostitelské země, lokalizační teorie a faktory stimuluji rozhodování investora. Na základě teoretického východiska byly vybrány investiční stimuly pro další analýzu.

Dále byla provedena analýza investičních stimulů, na kterou pak navázalo ověření stanovených hypotéz. Jako první stimul byla sledována ekonomická stabilita země a to prostřednictvím makroekonomických ukazatelů: HDP per capita, míra inflace a běžný účet platební bilance. Jako další stimul bylo analyzováno daňové zatížení a to podíl DPH na HDP země, podíl DPH na celkovém zdanění, podíl daně z příjmu fyzických osob na HDP a podíl daně z příjmů právnických osob na HDP – opět ve stejném období. Dalším sledovaným stimulem byla infrastruktura. Vzhledem k dostupnosti dat byl jako stimul zvolen ukazatel podílu investic do infrastruktury na HDP. Posledním investičním stimulem analýzy jsou lidské zdroje. Lidské zdroje byly analyzovány prostřednictvím vývoje produktivity práce, jednotkové ceny práce a míry nezaměstnanosti jakožto dostupnosti pracovních sil. Všechny investiční stimuly byly sledovány nejen za Českou republiku, ale také za Polsko, Slovensko a Maďarsko, tedy za země Visegradské čtyřky. Důvodem bylo získání většího množství dat a vytvoření relevantnějších závěrů.

Ve statistické části bylo provedeno ověření stanovených hypotéz. Hypotézy byly ověřeny na základě lineární regrese - jednoduché a vícenásobné. Jako závisle proměnná, vysvětlovaná byla zvolena výše PZI. První hypotéza H1: „PZI jsou ovlivňovány velikostí makroekonomických ukazatelů v zemi realizace investice.“ Nebyla potvrzena. Všechny hodnoty získané modelem (viz přílohy) byly statisticky nevýznamné. Bylo možné tedy konstatovat, že PZI nejsou na velikosti makroekonomických ukazatelů závislé. V případě H2: „Na PZI má vliv daňové zatížení v zemi realizace investice.“ Byly hodnoty potvrzeny pouze v případě Polska. Pro ostatní země V4, byla hypotéza zamítnuta, výsledky nebyly statisticky významné. České, slovenské a maďarské PZI nejsou ovlivňovány vyspělostí infrastruktury, ovšem Polské PZI jsou ovlivňovány vyspělostí infrastruktury. V případě třetí hypotézy: „PZI jsou ovlivňovány vyspělostí infrastruktury v zemi realizace investice.“ byla data statisticky významné také pouze

v případě Polska. Stejně tak tomu bylo také v případě hypotézy H4: „PZI jsou ovlivňovány úrovní lidských zdrojů v zemi realizace investice“.

Tab. 1 – Testování hypotéz

Hypotéza	Výsledek testování hypotézy
H1: PZI jsou ovlivňovány velikostí makroek. ukazatelů v zemi realizace investice.	Hypotéza zamítnuta
H1.1: PZI jsou ovlivňovány výší HDP v zemi realizace investice.	Hypotéza zamítnuta.
H1.2: PZI jsou ovlivňovány mírou inflace v zemi realizace investice.	Hypotéza zamítnuta.
H1.3: PZI jsou ovlivňovány saldem běžného účtu platební bilance v zemi realizace investice.	Hypotéza zamítnuta.
H2: Na PZI má vliv daňové zatížení v zemi realizace investice.	Potvrzena pouze pro Polsko. Pro ostatní země V4 hypotéza zamítnuta.
H2.1: PZI jsou ovlivňovány výší DPH v zemi realizace investice.	Hypotéza zamítnuta.
H2.2: PZI jsou ovlivňovány výší daně z příjmu v zemi realizace investice.	Hypotéza zamítnuta.
H3: PZI jsou ovlivňovány vyspělostí infrastruktury v zemi realizace investice.	Potvrzena pouze pro Polsko. Pro ostatní země V4 hypotéza zamítnuta.
H4: PZI jsou ovlivňovány úrovní lidských zdrojů v zemi realizace investice.	Potvrzena pouze pro Polsko. Pro ostatní země V4 hypotéza zamítnuta.
H4.1: Na PZI má vliv výše mzdových nákladů.	Hypotéza zamítnuta.
H4.2: Na PZI má vliv produktivita práce.	Hypotéza zamítnuta.
H4.3: Na PZI má vliv míra nezaměstnanosti.	Hypotéza zamítnuta.

Zdroj: vlastní zpracování.

V případě statistického testování hypotéz byl zvolen model lineární regrese, který byl z autorčina pohledu nejvhodnější. Jako modifikace uvedeného výzkumu bylo testování provedeno také na upravených časových řadách – s odstraněním extrémů za pomoci klouzavých průměrů. Výsledky v tomto případě nebyly odlišné. Dále bylo v rámci časových řad přihlédnuto k časové prodlevě, která vzniká při sběru dat o destinaci pro realizaci investice. Investoři dostávají informace o skutečné výši HDP, inflace a dalších ukazatelích s časovým, přibližně ročním zpožděním. Hypotézy byly testovány také na časově posunutých řadách, ovšem výsledky nebyly odlišné od předkládaného testování. V rámci disertační práce tedy hypotézy nebyly jednoznačně potvrzeny a nezávislost velikosti přímých zahraničních investic na investičních stimulech nebyla zamítnuta.

V poslední části disertační práce byl vyhodnocen průzkum spokojenosti investorů s investičním prostředím České republiky. Průzkum byl proveden prostřednictvím elektronického dotazníkového šetření a osobních pohovorů přímo u respondentů. Osloveno 300 respondentů,

příčemž návratnost byla 30 % - vyhodnoceno bylo 100 dotazníků. Dotazník byl cílen do oblasti investičních pobídek, sledování ekonomického prostředí hostitelské země, byl sledován také zájem o daňovou soustavu hostitelské země, spokojenost s úrovní infrastruktury a lidských zdrojů. Z šetření vyplývá, že podniky žádaly nejvíce o investiční pobídky formou slevy na dani z příjmů a hmotné podpory na pořízení majetku. Více než polovina respondentů pokládá získání investiční pobídky ČR za administrativně náročné ovšem i přes to je větší část respondentů se systémem investičních pobídek v ČR spokojena. Většina respondentů odpověděla, že sleduje makroekonomické ukazatele a zajímá se o ekonomický vývoj v místě svého podnikání. Dotazovaní investoři považují daňovou legislativu ČR spíše za nepřehlednou a složitou, ovšem v rámci svého podnikání se o daně zajímají nebo mají vlastní daňové poradce. Všichni oslovení investoři nejvíce využívají silniční dopravy. Z osobních rozhovorů vyplynulo, že ale s úrovní silniční dopravy ČR nejsou spokojeni, zvláště pokud se jedná o silnice první třídy. Respondenti dále zmiňovali nedostatečnou síť dálnic. Většina oslovených respondentů pro svoji podnikatelskou činnost využívá středoškolsky vzdělané pracovníky, ovšem s jejich dostupností mají problémy. Investoři uvedli, že není jednoduché získat adekvátní spolehlivou pracovní sílu s odpovídajícím vzděláním. Při osobních rozhovorech si investoři stěžovali na vysokou míru byrokracie v České republice. Většina respondentů (87 %) respondentů považuje systém státní správy a její organizaci za složitou a neorientují se v ní, často si najímají poradce. Celkově investoři hodnotili investiční prostředí České republiky za kvalitní, bez větších problematických aspektů, které by je od alokace investice právě na území České republiky přímo odradily.

Předkládaná disertační práce může sloužit jako podklad pro rozhodování investora, který se rozhoduje o místě realizace svojí investice. Napovídá investorovi, kterých faktorů si v dané oblasti má všimnout a jak je má vnímat. Práce může pomoci investorovi nejen při zakládání zcela nového podniku, ale také při zakládání závodu rámci již existujícího podnikatelského subjektu. Dalším možným přínosem této disertační práce je vytvoření ucelené rešerše ke zkoumané problematice lokalizačních teorií. Práce může rovněž sloužit jako návod, popř. metodický materiál pro provádění výzkumů obdobného charakteru. Právě proto byl v kapitole 1. Použitá metodika popsán postup výzkumu od vymezení základního a výběrového souboru až po použité metody zkoumání. Výsledky výzkumu je možné použít jako podklad pro výzkum další. Autorka shledává, že v této oblasti nevyčerpal všechny možnosti výzkumu a je možné na její výzkum navázat jinými statistickými metodami, které vy stanovené hypotézy mohly lépe rozklíčovat.

Seznam citací použitých v autoreferátu

ARROW, K. *The Economic Implications of Learning by Doing*. Review of Economic Studies, 29, June 1962, p. 155-173. ISSN 00346527

ČERMÁK, V. a M. VRABEC. 1999. *Teorie výběrových šetření*, 1. vyd. Praha: VŠE v Praze, 1999. ISBN 80-7079-191-8.

ČNB. *Přímé zahraniční investice*. Česká národní banka [online]. 2013 [vid. 5. 5. 2015]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/statistika/platebni_bilance_stat/pzi/index.html

DAMBORSKÝ, Milan. *Lokalizace podnikatelských aktivit*. Praha, 2009/2010. 106 s. Disertační práce. Vysoká škola ekonomická. Vedoucí práce prof. RNDr. René Wokoun, CSc.

Dunning, J. H. and Narula, R. , (1998). *Globalisation and New Realities for Multinational Enterprise: Developing host country interaction*. Oslo, Norway: University of Oslo.

DUNNING, John. *Globalization, Trade and Foreign Direct Investment*. London: Elsevier, 1998. ISBN: 0-08-043369-3

KOŽÍŠEK, J., B. STIEBEROVÁ a L. VANIŠ. 2008. *Statistická a rozhodovací analýza*, 1. vyd. Praha: ČVUT, 2008. ISBN 978-80-01-04209-0.

MIELCOVÁ, E., STOKLASOVÁ, R., RAMÍK, R. *Statistické programy*. Karviná: Slezská univerzita v Opavě, Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné, 2012.

POPELKA, J. *Statistika*. Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, Katedra informatiky a geoinformatiky. [online]. [cit. 2015-02-09]. Dostupné z: <http://most.ujep.cz/~popelka>.

PIOCH, E. and J. BYROM. 2004. Small independent detail firms and locational decision-making: outdoor leisure retailing by the crags. [online]. *Journal of small business and enterprise development*. 2004, vol. 11, iss. 2, pp. 222–232 [vid. 2011-09-28]. Dostupné z: <http://search.proquest.com/docview/219316244/25854A87F1AB0C70/6?accountid=17116>.

SEREGHYOVÁ, J.: *Investice realizované podniky transformačních zemí v zahraničí*, 1.vyd. Praha, Professional publishing 2004, s.7-21,ISBN 80-86419-65-7.

ŘEZANKOVÁ, H. 2011. *Analýza dat z dotazníkových šetření*. 3. vyd. Praha: Professional Publishing, 2011. ISBN 978-80-7431-062-1.

VITURKA, Milan, Petr HALÁMEK, Viktorie KLÍMOVÁ, Petr TONEV a Vladimír ŽÍTEK. *Kvalita podnikatelského prostředí, regionální konkurenceschopnost a strategie regionálního rozvoje České republiky*. Praha: Grada publishing, 2010. 232 s. *Ekonomie a podnikání*, 1. ISBN 978-80-247-3638-9.

Seznam publikovaných prací disertanta

BARTOŠOVÁ, M. VONDRÁČKOVÁ, M. Enviromental polic of the Czech republic. IN ACC Journal 1. vyd. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2011. roč. 17. S. 17-28. ISSN 1803-9782.

BARTOŠOVÁ, M. VONDRÁČKOVÁ, M. Ekologické daně v kontextu EDR v ČR a trend vývoje v EU. . In IMEA 2011 Sborník příspěvků 11. ročníku doktorandské konference. 1. vyd. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2011. ISBN 978-80-7372-720- 8.

STUDENTSKÁ GRANTOVÁ SOUTĚŽ 2012 - Analýza investičních pobídek České republiky.

BARTOŠOVÁ, M. VONDRÁČKOVÁ M. Investment incentives analysis of new jobs, correlation of new jobs and the unemploment rate. In ACC Journal 1.vyd. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2012, roč. 18. S. 18 – 28. ISSN 1803-9782.

VONDRÁČKOVÁ, M. Impact of investment incentives on the economy of the Czech Republic. Konference „Finance a účetnictví v teorii a praxi 2012“. Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Wydział Ekonomii, Zarzadzania i Turystyki w Jeleniej Górze, Katedra Finansów i Rachunkowości.

VONDRÁČKOVÁ, M. Analýza investičních pobídek – statistické zhodnocení vlivu investičních pobídek na ekonomickou situaci ČR. In Sborník příspěvků Mezinárodní Masarykovy konference pro doktorandy a mladé vědecké pracovníky 2012. 3. vyd. Hradec Králové: MAGNANIMITAS, 2012. S. 62 – 69. ISBN 978-80-905243-3-0.

VONDRÁČKOVÁ, M. Vliv vybraných ukazatelů na velikost investic podniku. In IMEA 2012 Sborník příspěvků 12. ročníku doktorandské konference. 1. vyd. Hradec Králové: Univerzita Hradec Králové, 2012. S. 23 – 26. ISBN 978-80-7435-185-3.